

УДК 347.91/95

Новий Цивільний процесуальний кодекс України: швидкий судовий розгляд чи ефективний захист прав громадян?

С. О. Короєд,
доктор юридичних наук, доцент

Розкриваються завдання цивільного судочинства та його вплив на всю цивільну процесуальну діяльність. Досліджуються повноваження суду збирати докази та визначається роль суду в з'ясуванні всіх обставин справи. Розглядаються наслідки пропуску строку на подання сторонами доказів та відзиву на позов. Дається характеристика дискреційним повноваженням суду залишати позов без розгляду при неподанні доказів або допущенні зловживання процесуальними правами. Аргументується, що новий ЦПК наділив суддів широкими дискреційними повноваженнями з можливістю широкого використання суддівського розсуду, з одного боку, при виконанні завдання цивільного судочинства, а з іншого – при застосуванні процесуальних норм, які дозволяють суддям як виконати це завдання, так й самоусунути від з'ясування всіх обставин справи або взагалі залишати позови без розгляду з формальних міркувань.

Ключові слова: цивільне судочинство, завдання цивільного судочинства, ефективність судового захисту, дискреційні повноваження, залишення позову без розгляду, витребування доказів, пропуск строку.

Короєд С.А. Новый Гражданский процессуальный кодекс Украины: быстрое судебное разбирательство или эффективная защита прав граждан?

Раскрываются задача гражданского судопроизводства и его влияние на всю гражданскую процессуальную деятельность. Исследуются полномочия суда собирать доказательства и определяется роль суда в выяснении всех обстоятельств дела. Рассматриваются последствия пропуска срока на подачу сторонами доказательств и

© Короєд Сергій Олександрович – доктор юридичних наук, доцент

отзыва на иск. Дается характеристика дискреционным полномочиям суда оставлять иск без рассмотрения при непредставлении доказательств или допущении злоупотребления процессуальными правами. Аргументируется, что новый ГПК наделил судей широкими дискреционными полномочиями с возможностью широкого использования судейского усмотрения, с одной стороны, при выполнении задачи гражданского судопроизводства, а с другой – при применении процессуальных норм, которые позволяют судьям как выполнить эту задачу, так и самоустраниться от выяснения всех обстоятельств дела или вообще оставлять иски без рассмотрения по формальным соображениям.

Ключевые слова: гражданское судопроизводство, задачи гражданского судопроизводства, эффективность судебной защиты, дискреционные полномочия, оставление иска без рассмотрения, истребование доказательств, пропуск срока.

Koroied Sergii. New Civil Procedural Code of Ukraine: fast litigation or effective protection of citizens' rights?

It is revealed task of civil judicial proceedings and its influence on all civil procedural activity. It is examined powers of the court to collect evidence and determine the role of the court in clarifying of all the circumstances of the case. It is considered the consequences of the missing deadline for the filing of evidence by parties and for filing objection on claim. It is given characteristic of the discretionary powers of the court to leave the claim without consideration in the absence of evidence or in case of abuse of procedural rights. It is argued that the new CPC gave judges wide discretionary powers with the possibility of widespread use of judge's discretion, on the one hand, when executing the task of civil justice, and on the other hand, when applying procedural rules that are allowing judges to fulfill this task; and to withdraw from clarification of all the circumstances of the case or to leave the lawsuit without consideration under the formal reasons.

Keywords: civil legal proceedings, task of civil proceedings, effectiveness of judicial protection, discretionary powers, leaving of the claim without consideration, claiming evidence, missing the deadline.

3 дня початку роботи нового Верховного Суду України, 15 грудня 2017 р., набрав чинності Закон України «Про внесення змін до Господарського процесуального кодексу України, Цивільного процесуального кодексу України, Кодексу адміністративного судочинства України та інших законодавчих актів» від 3 жовтня 2017 р. № 2147VIII, яким зазначені процесуальні кодекси викладено в новій редакції.

«Сенс судової реформи – швидкий розгляд справ, які перебувають у судах. Кодекси були прийняті не для суддів, щоб вони мали час виробити стратегію і їх вивчити, а для сторін, щоб вони могли швидко та ефективно захистити свої права та свободи», – підкреслив суддя Касаційного цивільного суду О. Ткачук¹.

Проблема швидкого судового розгляду та ефективного судового захисту прав стосується передусім саме цивільного судочинства, адже воно є найпоширенішою і пріоритетною формою судового захисту порушених прав фізичних та юридичних осіб. Адже саме у системі судів цивільної юрисдикції

¹ Данішевська В.: «У моїй особі «відзеркалюється» весь склад нинішнього ВС» // Веб-сайт газети «Закон і бізнес». URL: http://zib.com.ua/ua/131040-golova_vs_valentina_danishevska_u_moiy_osobi_vidzerkalyuets.html.

розглядаються і вирішуються справи, які зачіпають інтереси мільйонів людей, яких держава визнає найвищою соціальною цінністю, а також підприємств, установ та організацій, що забезпечують існування і добробут всіх громадян.

Голова Касаційного цивільного суду Б. Гулько під час його обрання на цю посаду зауважував, що «...до ВССУ щодня надходить майже 800 касаційних скарг, люди хочуть захистити свої права. Саме для цього ми повинні організувати належний ефективний процес здійснення правосуддя Верховним Судом, душею та серцем бути вільними у прийнятті справедливих судових рішень»².

Попередня редакція Цивільного процесуального кодексу України від 18 березня 2004 р. діяла 12 років, протягом яких вченими-процесуалістами було запропоновано низку якісно нових концептуальних змін, спрямованих на підвищення ефективності правосуддя в цивільних справах, зокрема в аспекті доступності правосуддя, його оперативності й ефективності судового захисту порушених прав (лише за останні роки в Україні вийшла низка монографічних праць, які стосуються проблем цивільного судочинства в цілому, наприклад, К.В. Гусаров «Інстанційний перегляд судових рішень у цивільному судочинстві» (2011), С.С. Бичкова «Цивільний процесуальний статус осіб, які беруть участь у справах позовного провадження» (2011), В.В. Комаров «Цивільне процесуальне законодавство у динаміці розвитку та практиці Верховного Суду України» (2012), С.О. Коросд «Процесуальне забезпечення ефективності цивільного судочинства» (2013), І.О. Ізарова «Теоретичні засади цивільного процесу Європейського Союзу» (2015), О.С. Ткачук «Реалізація судової влади у цивільному судочинстві України: структурно-функціональний аспект» (2016). Однак новий Цивільний процесуальний кодекс України (в редакції Закону від 3 жовтня 2017 р. № 2147VIII) (далі за текстом – ЦПК, Кодекс) поставив перед вченими-процесуалістами та практиками низку питань щодо справжньої мети реформи цивільного судочинства, зокрема її проведення не заради підвищення доступності правосуддя й ефективності судового захисту прав громадян, а саме для розвантаження судової системи від “непотрібних” справ та їх швидкого завершення без розгляду по суті (або взагалі нерозгляду) і передачі до архіву.

Здійснюючи пошук відповідей на ці питання, ми здійснили доктринальний аналіз окремих положень ЦПК (не вдаючись до детального аналізу нових процесуальних інститутів), за результатом якого можна побачити “дух” нового порядку цивільного судочинства, про що йтиметься нижче.

Так, оскільки нами раніше приділялася значна увага питанню стосовно завдання цивільного судочинства, то науковий інтерес становить ст. 2 ЦПК, в якій завдання цивільного судочинства зводиться до справедливого, неупередженого та своєчасного розгляду і вирішення цивільних справ *з метою*

² Головою Касаційного цивільного суду ВС обраний Борис Гулько // Веб-сайт газети «Закон і бізнес». URL: http://zib.com.ua/ua/131100-golovoyu_kasaciynogo_civilnogo_sudu_vs_obraniy_boris_gulko.html.

ефективного захисту порушених, невизнаних або оспорюваних прав, свобод чи інтересів фізичних осіб, прав та інтересів юридичних осіб, інтересів держави. При цьому Кодексом встановлено, що суд та учасники судового процесу *зобов'язані керуватися завданням цивільного судочинства*, яке домінує над будь-якими іншими міркуваннями в судовому процесі. Отже, на законодавчому рівні завдання цивільного судочинства нарешті стало вектором для всієї цивільної процесуальної діяльності, на чому ми наполягали ще задовго до цього³. Щоправда, дещо не зрозуміло, які ще “інші міркування” можуть бути в судовому процесі, виходячи із загальноновизнаного в цивільному процесуальному праві імперативно-диспозитивного методу правового регулювання. Таким чином, при тлумаченні й застосуванні цивільних процесуальних норм суд має керуватися передусім завданням цивільного судочинства. З цього ми й виходимо, аналізуючи інші положення ЦПК.

Після завдання цивільного судочинства в ЦПК одразу закріплено його основні засади (принципи), серед яких, окрім принципу пропорційності (якому ми вже приділяли увагу⁴), вирізняються принципи забезпечення права на *апеляційний перегляд справи* та забезпечення права на *касаційне оскарження судового рішення* у випадках, встановлених законом (п. 8, 9 ч. 3 ст. 2). Із цих принципів чітко вбачається, що ЦПК гарантує лише перегляд справи в апеляційному порядку, водночас “убезпечує” Касаційний цивільний суд від перегляду судових рішень у випадках, які не передбачені законом. Хоча ця норма відтворює п. 8 ч. 2 ст. 129 Конституції України і є своєрідною гарантією на одноразовий повний перегляд справи в апеляційному суді.

Крім того, закріпивши серед засад (принципів) цивільного судочинства *принцип верховенства права*, законодавець не розкриває його змісту та зобов'язує лише *керуватися* цим принципом (ч. 1 ст. 10), а справи при цьому *розглядати* відповідно до Конституції України, законів України, міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України (ч. 2 ст. 10) та застосовувати при конкуренції норм акт вищої юридичної сили (ч. 6-8 ст. 10). Скоріш за все законодавець мав на увазі використання принципу верховенства права саме при тлумаченні законодавства, на підставі якого суд розглядає справи, з урахуванням практики Європейського суду з прав людини.

Передбачаючи серед завдань цивільного судочинства *захист прав, свобод чи інтересів фізичних осіб, прав та інтересів юридичних осіб, інтересів держави*, у ч. 1 ст. 5 ЦПК йдеться про захист, крім наведених, *суспільних інтересів*, водночас прямо не передбачаючи механізму пред'явлення позовів у інтересах невизначеного кола осіб чи групових позовів (хоча можливість

³ Короєд С.О. Процесуальне забезпечення ефективності цивільного судочинства: монографія. Київ: «МП Леся», 2013. 509 с.

⁴ Короєд С.О. Принцип пропорційності як нова засада цивільного судочинства за проектом нової редакції ЦПК України // Держава і право: зб. наук. праць. Серія Юридичні науки. Вип. 76 / Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького НАН України. Київ: Вид-во «Юридична думка», 2017. С. 115–125.

існування таких справ впливає з положень п. 6 ч. 1 ст. 161 ЦПК, згідно з яким судовий наказ може бути видано, якщо заявлено вимогу про повернення вартості товару неналежної якості, якщо є рішення суду, яке набрало законної сили, про встановлення факту продажу товару неналежної якості, ухвалене на користь невизначеного кола споживачів).

Заслужують на увагу окремі нові правила у сфері доказування. Так, ч. 2 ст. 13 ЦПК надає суду *право збирати докази*, що стосуються предмета спору, з власної ініціативи лише у випадках, коли це необхідно для захисту малолітніх чи неповнолітніх осіб або осіб, які визнані судом недієздатними чи дієздатність яких обмежена, а також в інших випадках, передбачених цим Кодексом. Крім того, у суду також з'являється *право витребувати докази* у випадку, коли він має сумніви у добросовісному здійсненні учасниками справи їхніх процесуальних прав або виконанні обов'язків щодо доказів (ч. 7 ст. 81). А обставини, які визнаються учасниками справи, не підлягають доказуванню, якщо суд не має обґрунтованого сумніву щодо достовірності цих обставин або добровільності їх визнання (ч. 1 ст. 82).

Як зазначено вище, виходячи з імперативно-диспозитивного методу правового регулювання, стосовно наведених випадків варто говорити не про “право” суду, а про його “обов'язок”. Крім того, виконання судом такого повноваження прямо впливає з необхідності ефективного судового захисту, що є завданням цивільного судочинства, яким *має керуватися суд*.

ЦПК при цьому зобов'язує учасників справи сприяти своєчасному, всебічному, повному та об'єктивному встановленню *всіх обставин* справи (п. 2 ч. 2 ст. 43). У підготовчому засіданні суд при цьому з'ясовує, чи повідомили сторони про всі обставини справи, які їм відомі (п. 6 ч. 2 ст. 197), а у судовому засіданні головуєчий спрямовує судовий розгляд на забезпечення *повного, всебічного та об'єктивного з'ясування обставин* справи (ч. 2 ст. 214). Така норма є дещо незрозумілою виходячи із змагальної моделі цивільного процесу (хоча й має правосудні цілі), адже за ЦПК суд не має встановлювати об'єктивну істину в справі, а повинен лише оцінювати наявні в справі докази (ст. 89), подані учасниками справи або витребувані судом у передбачених Кодексом випадках (ч. 1 ст. 13). До того ж, виходячи зі змісту ст. 83 ЦПК, фактично запроваджено процедуру *відкриття доказів* (докази варто подавати разом із позовною заявою або відзивом, ч. 1-3, 9 ст. 83), а також передбачено, що докази, не подані у встановлений законом або судом строк, до розгляду судом не приймаються, крім випадку, коли особа, яка їх подає, обґрунтувала неможливість їх подання у вказаний строк з причин, що не залежали від неї (ч. 8 ст. 83). Останнє положення знімає із суду завдання встановлювати *всі обставини* справи і перевіряти їх доказами.

Незрозумілими є й процесуальні наслідки пропуску строку, встановленого законом або судом учаснику справи для подання доказів, інших матеріалів чи вчинення певних дій. Адже згідно з ч. 5 ст. 127 ЦПК це не звільняє такого

учасника від обов'язку вчинити відповідну процесуальну дію.

У цьому випадку ЦПК не дає відповіді, які процесуальні наслідки подання доказів з пропуском строку без подання клопотання про поновлення строку як пропущеного з поважних причин.

Незважаючи на те, що завданням розгляду справи по суті є розгляд та вирішення спору *на підставі зібраних у підготовчому провадженні матеріалів* (ч. 1 ст. 209), на стадії розгляду справи по суті ЦПК все ж допускає можливість витребування нових доказів у випадку, коли учасник справи обґрунтував неможливість заявлення відповідного клопотання в межах підготовчого провадження (п. 4 ч. 2 ст. 223). Хоча це й суперечить вищенаведеному завданню розгляду справи по суті (ст. 209).

Незрозумілими також є наслідки ненадання відповідачем відзиву у встановлений судом строк без поважних причин. За ч. 8 ст. 178 ЦПК у цьому випадку *суд вирішує справу за наявними матеріалами*. Водночас, враховуючи, що згідно з ч. 5 ст. 127 ЦПК учасник так чи інакше зобов'язаний подати такий відзив з пропуском строку (наприклад, на кілька днів), неврегульованими залишаються дії судді при отриманні цього відзиву та його врахування (або неврахування) при ухваленні рішення, навіть якщо такий відзив подано без клопотання про поновлення строку для його подання з наведенням поважності причин.

Така ж ситуація із неврегульованістю дій судді (залишити без розгляду чи взяти до уваги при ухваленні рішення) із поданням відповіді на відзив (ст. 179), коли встановлений судом строк на подання відповіді на відзив пропущено (наприклад, на кілька днів), проте цей документ було подано пізніше, але до ухвалення судового рішення.

Водночас, якщо ч. 8 ст. 178 ЦПК прямо передбачає, що у разі ненадання відповідачем відзиву у встановлений судом строк без поважних причин *суд вирішує справу за наявними матеріалами*, то у ч. 2 ст. 191 ЦПК вже закріплено, що у разі ненадання відповідачем відзиву у встановлений судом строк без поважних причин *суд має право* вирішити спір за наявними матеріалами справи. Як же суд має вчинити у випадку подання відповідачем відзиву, який не відповідає вимогам ч. 3-5 ст. 178 ЦПК, Кодекс взагалі не визначає.

Дискреційні повноваження суду прослідковуються й в інших положеннях ЦПК. Так, залежно від конкретних обставин *суд може* визнати зловживанням процесуальними правами дії, що суперечать завданню цивільного судочинства, зокрема: 1) подання скарги на судові рішення, яке не підлягає оскарженню, не є чинним або дія якого закінчилася (вичерпана), подання клопотання (заяви) для вирішення питання, яке вже вирішено судом, за відсутності інших підстав або нових обставин, заявлення завідомо безпідставного відводу або вчинення інших аналогічних дій, що спрямовані на безпідставне затягування чи перешкоджання розгляду справи чи виконання судового рішення; 2) подання декількох позовів до одного й того ж відповідача (відповідачів) з тим самим

предметом та з тих самих підстав, або подання декількох позовів з аналогічним предметом і з аналогічних підстав, або вчинення інших дій, метою яких є маніпуляція автоматизованим розподілом справ між суддями; 3) подання завідомо безпідставного позову, позову за відсутності предмета спору або у спорі, який має очевидно штучний характер; 4) необґрунтоване або штучне об'єднання позовних вимог з метою зміни підсудності справи або завідомо безпідставне залучення особи як відповідача (співвідповідача) з тією самою метою; 5) укладення мирової угоди, спрямованої на шкоду правам третіх осіб, умисне неповідомлення про осіб, які мають бути залучені до участі у справі (ч. 2 ст. 44).

Якщо ж подання скарги, заяви, клопотання визнається зловживанням процесуальними правами, суд з урахуванням обставин справи має право залишити без розгляду або повернути скаргу, заяву, клопотання (ч. 3 ст. 44).

Лише залишається здогадуватись, як суди застосовуватимуть цю норму. Адже це вимагатиме від суддів правильного використання цих дискреційних повноважень. Більше того, за змістом ч. 4 ст. 44 ЦПК суд зобов'язаний вживати заходів для запобігання зловживанню процесуальними правами та застосовує заходи, передбачені Кодексом. Тому, скоріш за все, використання суддівського розсуду, керуючись принципом верховенства права, тут може бути зведено до мінімуму, оскільки застосування цих заходів у вигляді залишення без розгляду або повернення заяви можна розцінювати як обов'язкове.

Особливий інтерес являє собою таке зловживання процесуальними правами, як подання завідомо безпідставного позову, позову за відсутності предмета спору або у спорі, який має очевидно штучний характер. У цьому випадку, залишаючи такий позов без розгляду з мотивів його "безпідставності", суд фактично даватиме юридичну оцінку позовним вимогам (їх законності та обґрунтованості) без розгляду справи по суті, що буде порушенням завдання та принципів цивільного судочинства. З цього приводу ми раніше вже неодноразово висловлювалися, що для подібних позовів варто встановити спрощений (прискорений) порядок їх вирішення по суті, а не залишати без розгляду, що фактично означатиме відмову в правосудді та суперечитиме ст. 55 Конституції України і Рішенню Конституційного Суду України № 9-зп від 25.12.1997 (справа за зверненнями жителів міста Жовті Води).

Залишити позовну заяву без розгляду тепер суд матиме право й у випадку неподання позивачем без поважних причин або без повідомлення причин доказів, витребуваних судом, необхідних для вирішення спору (ч. 10 ст. 84, п. 9 ч. 1 ст. 257), а також за клопотанням відповідача у разі невнесення у визначений судом строк коштів для забезпечення витрат на професійну правничу допомогу (ч. 6 ст. 135).

Суд першої інстанції тепер позбавлений права за власною ініціативою (тобто без відповідного клопотання позивача) залучити до участі у справі співвідповідача (ст. 51), що призводитиме до формальної відмови в позові щодо

неналежного відповідача. Це нове положення суперечить завданню цивільного судочинства (ст. 2), ролі головуєчого у судовому засіданні (ч. 2 ст. 214) та правилам обов'язкової співучасті на стороні відповідача, коли висновок про права та обов'язки одного відповідача суд не може зробити без встановлення прав та обов'язків іншого відповідача (тобто у випадку неможливості розгляду справи без участі співвідповідача чи співвідповідачів у зв'язку з характером спірних правовідносин (наприклад, при розгляді справ про захист гідності, честі та ділової репутації за участю засобів масової інформації), про що йдеться у п. 12 постанови Пленуму Верховного Суду України «Про застосування норм цивільного процесуального законодавства, що регулюють провадження у справі до судового розгляду» від 12.06.2009 № 5.

Таким чином, проаналізовані окремі положення нового ЦПК свідчать про надання суддям дискреційних повноважень з можливістю широкого використання суддівського розсуду при виконанні, з одного боку, завдання цивільного судочинства, а з іншого – застосуванні процесуальних норм, які дозволяють суддям як виконати це завдання, так і самоусунути від з'ясування всіх обставин справи або взагалі залишити позовні заяви без розгляду, відмовляючи фактично в праві на правосуддя.

Яким чином і на чию користь (громадян чи судової системи) застосовуватимуться вказані положення ЦПК, покаже час, хоча вже зараз ми бачимо, що новий ЦПК, через деякі колізії правових норм, дозволяє суддям, за наявності їх бажання, використовувати надані дискреційні повноваження (зокрема, приймати подані з порушенням строку докази; не залишати без розгляду позов внаслідок неподання позивачем доказів чи зловживання ним процесуальними правами тощо) та належно виконувати правосудні завдання, забезпечуючи ефективний судовий захист порушених прав як позивача, так і відповідача, а не формально відмовляти в правосудді. Адже швидко завершити справу (шляхом залишення позову без розгляду з формальних міркувань) для судді набагато легше, ніж встановлювати дійсні права і взаємовідносини сторін і шукати ефективні способи захисту прав, а це без процесуальної активності і процесуальної заінтересованості конкретного судді буде неможливо.

Koroied Sergii. New Civil Procedural Code of Ukraine: fast litigation or effective protection of citizens' rights?

Since the day the new Supreme Court began its work in Ukraine, on December 15th, 2017, new Civil Procedural Code of Ukraine came into force, which establishes the procedure for civil proceedings, which is the most widespread and most prioritized form of judicial protection of violated rights of citizens.

The new CPC has put a number of questions regarding the true purpose of reforming of civil justice, in particular its execution not for the purpose of improving the accessibility of justice and effectiveness of judicial protection of the rights of citizens, but namely to unload the judicial system from “unnecessary” cases and to bring them to a rapid judgment and its transfer in the archive.

It has been established that at the legislative level, the task of civil justice has finally become

a vector for all civil procedural activities, on which we insisted long before. Thus, in interpreting and applying civil procedural rules, the court should be guided primarily by the task of civil proceedings. From this we proceed when analyzing other provisions of the CPC.

Certain new rules in the field of proof deserve attention. So, p. 2 of Art. 13 of CPC provides the court with the right to claim evidence relating to the subject matter of the dispute on its own initiative only in cases established by the Code (Part 2 of Article 13, Part 7 Article 81, Part 1 of Article 82). Proceeding from the imperative-dispositive method of legal regulation, in relation to the above cases, this should not be the “right” of the court, but his “duty”. In addition, the exercise by the court of such a power directly derives from the need for effective judicial protection, which is the task of civil justice, which the court should be guided with.

The CPC at the same time obliges the participants of the case to contribute to the timely, comprehensive, complete and objective establishment of all circumstances of the case (Clause 2, Part 2, Article 43). At the preparatory court session, the court ascertains whether the parties informed on all the circumstances of the case known to them (paragraph 6 of Article 2, Article 197), and in the court session the chairman directs the trial to ensure full, complete and objective clarification of circumstances of the case (Part 2 of Article 214). Such a rule is somewhat unclear on the basis of the competitive model of the process (although it serves the purposes of justice), since the CPC does not have to establish the truth in the case, but should only assess the evidence available in the case (Article 89) filed by the parties of the case or demanded by the court in provided by the Code cases (Part 1 of Article 13).

It is also unclear what the procedural consequences of the missing term set by the law or the court to the party to file evidence, other materials or conducting certain actions. According to Part 5 of Art. 127 of CPC it does not exempt such participant from the duty to perform the relevant procedural act. In this case, the CPC does not give an answer on what procedural consequences will occur in the case of filing of evidence with a missing term. It is also unclear on consequences of failure to provide the defendant of objection in the time limit established by the court without valid reasons. By Part 8 of Art. 178 CPC in this case the court decides the case on the available materials. However, given that, according to Part 5 of Art. 127 participant in one or another case is obliged to file objection with a missed deadline (for example, for a few days), therefore the actions of the judge remain unresolved upon receipt of this objection and its inclusion (or non-consideration) in the decision, even if such a reference is filed without a petition about the renewal of the deadline for its filing, with indication of validity of the reasons.

At the same time, if Part 8 of Art. 178 of the CPC expressly provides that in case of failure by defendant to provide court with objection within the time limit established by the court without good reason, the court shall settle the case on the available materials, then in Part 2 of Art. 191 CPC already provides that in case of failure to provide the defendant with an acknowledgment in the time established by the court without good reason, the court have the right to resolve the dispute on the available materials of the case.

How and for what benefit (citizens or judiciary system) these provisions of the CPC will be used only time can tell, since for a judge to quickly complete a case (by leaving the claim without consideration under formal reasons) it is much easier than establishing valid rights and relationships between the parties and seeking effective ways of protection of rights, which is impossible without the procedural activity and procedural activity of a judge.

Keywords: civil legal proceedings, task of civil proceedings, effectiveness of judicial protection, discretionary powers, leaving of the claim without consideration, claiming evidence, missing the deadline.